

Informacje o zasadach, wytycznych i wskaźnikach działań Partnerstw

Projekt Kalejdoskop przygotuje młode osoby do życia w świecie dotkniętym kryzysem klimatycznym i środowiskowym oraz wzmocni ich poczucie sprawczości w działaniach na rzecz przyszłości. Wraz z edukatorami ze szkół podstawowych i bibliotek współpracujących w ramach Partnerstwa, chcemy budować kompetencje i umiejętności dzieci w wieku szkolnym w obszarze odpowiedzialnego i zrównoważonego korzystania z zasobów Ziemi.

Będziemy rozwijać takie kompetencje, jak: myślenie systemowe i krytyczne, rozumienie złożonych zależności między środowiskiem, społeczeństwem i gospodarką, umiejętność formułowania problemów oraz wyobrażania sobie zrównoważonej przyszłości. Ważnym elementem działań będzie również budowanie postaw odpowiedzialności społecznej, współpracy i inicjatywy obywatelskiej.

Nauczycielki i nauczyciele oraz bibliotekarki i bibliotekarze odegrają kluczową rolę, dlatego oferujemy szkolenia z różnych metod aktywnego uczenia się i angażowania dzieci i wsparciu eksperckie podczas planowania i realizacji działań. Dzięki nim dzieci i młodzież zrozumieją złożone wyzwania środowiskowe, będą sprawniej pracować z emocjami związanymi z adaptacją do kryzysu klimatycznego i przechodzić od wiedzy do realnego działania.

Partnerstwa szkół i bibliotek otrzymają granty na prowadzenie zajęć w szkole i bibliotece, wspólne z dziećmi zaprojektowanie i zrealizowanie Przestrzeni oraz lokalnych inicjatyw zachęcających do spotkań, nauki i wspólnego działania na rzecz środowiska.

Projekt „Kalejdoskop” realizuje Fundacja Rozwoju Społeczeństwa Informacyjnego we współpracy z Narodowym Centrum Kultury. Projekt finansowany jest przez Villum Fonden.

Spis treści

I. Harmonogram	1
II. Warsztaty i zadania edukatorów	2
III. Zajęcia dla dzieci i młodzieży	3
IV. Przestrzeń	3
V. Inicjatywy lokalne	4
VI. Wizyty studyjne	4
VII. Zielona Busola	4
VII. Granty i kwalifikowalność kosztów	5
VIII. Monitoring i ewaluacja	6
IX. Partnerstwo	6
X. Zaangażowanie czasowe	7

I. Harmonogram

2027					2028		
Szkolenie # 1	Partnerstwo	Szkolenie # 2	Partnerstwo	Szkolenie # 3	Partnerstwo	Partnerstwo	Konferencja
3 dni Metody pracy Klimat Plany pracy	Spcery badawcze Szkolenia online Plany działań	3 dni, Projektowanie Przestrzeni i Inicjatyw lokalnych Zielona Busola	Zajęcia, Przestrzeń, Zielona Busola	2 dni Wyzwania Inspiracje Wizyty studyjne	Zajęcia, Inicjatywy lokalne, wizyty studyjne	Zajęcia letnie, wizyty studyjne, ewaluacja	Warsztat podsumowanie
9-11 III 2027	III – IX 2027	14-16 IX 2027	IX 2027 – III 2028	7-8 XII 2027	III-VI 2028	VII-X 2028	XI 2028
Rok szkolny 2026/2027		Rok szkolny 2027/2028				Rok szkolny 2028/2029	

II. Warsztaty i zadania edukatorów

1. Warsztaty # 1: Otwarcie projektu 9-11 marca 2027 r.

- metody partycypacyjnej pracy z dziećmi w obszarze klimatu, krytycznego i systemowego myślenia oraz aktywności obywatelskiej
- materiały dostępne dla edukatorów
- omówienie działań projektowych oraz zasad raportowania
- 4 edukatorów z każdego Partnerstwa
- szkolenie rozpoczyna się o 09:00 pierwszego dnia i kończy o 14:00 trzeciego dnia (zapewniamy nocleg przed pierwszym dniem)

2. Warsztaty tematyczne i webinaria online 2027 r.

- konkretne zagadnienia z zakresu klimatu, zrównoważonego korzystania z zasobów, metod pracy z dziećmi – sesje obowiązkowe i dla chętnych, nagrania webinarów będą dostępne,
- spotkania instruktażowe dotyczące narzędzi monitoringowych, Zielonej Busoli, innych zagadnień

3. Przygotowanie planu działań Partnerstwa

- opracowanie szczegółowego planu działań Partnerstwa w Szkole i Bibliotece
- konsultacje z ekspertami FRŚI i NCK
- przygotowanie budżetu i podziału kosztów na Partnerów

4. Warsztaty # 2: Projektowanie Przestrzeni – 14-16 września 2027 r.

- partycypacyjne metody pracy w obszarze projektowania Przestrzeni
- partycypacyjne metody pracy w obszarze projektowania Inicjatyw Lokalnych
- Projektowanie krótkich aktywności dla dzieci na każdą okazję
- materiały dostępne dla edukatorów
- 4 edukatorów z każdego Partnerstwa
- szkolenie rozpoczyna się o 9:00 pierwszego dnia i kończy o 14 trzeciego dnia (zapewniamy nocleg przed pierwszym dniem)

5. Warsztaty # 3: Inspiracje i wizyty studyjne – 7-8 XII 2027 r.

- Dzielenie się inspiracjami i wyzwaniami
- Planowanie wizyt studyjnych
- materiały dostępne dla edukatorów

- d. 4 edukatorów z każdego Partnerstwa
- e. szkolenie rozpoczyna się ok 11:00 pierwszego dnia i kończy o 14 drugiego dnia

6. Konferencja kończąca i warsztaty #4 – XI 2028 r.

- a. dzień pierwszy: warsztat dla Edukatorów
- b. dzień drugi: Wnioski z wdrażania i Rekomendacje – konferencja
- c. ostateczny harmonogram i program we wrześniu 2028 r.

III. Zajęcia dla dzieci i młodzieży

1. Zajęcia w Szkole

- a. minimum 2 oddziały z trzech różnych etapów edukacyjnych (II-III, IV-VI, VII-VIII)
- b. co najmniej w jednym oddziale uczniowie z doświadczeniem migracji
- c. w sumie, wraz dziećmi uczestniczącymi w projektowaniu Przestrzeni i realizacji Inicjatyw Lokalnych oraz dziećmi z Biblioteki – minimum 85 uczniów
- d. minimum 25 zajęć (łącznie w Partnerstwie): zadania, lekcje, warsztaty, eksperymenty, zajęcia w terenie
- e. zajęcia z klasą w Bibliotece partnerskiej

2. Zajęcia w Bibliotece

- a. dzieci i młodzież (uczniów szkół podstawowych) – z innych oddziałów niż uczniowie z dwóch oddziałów Szkoły zgłoszonych do projektu, dzieci z innych szkół – łącznie w Partnerstwie minimum 85 uczniów
- b. zajęcia w Bibliotece i w terenie (łącznie w Partnerstwie minimum 25 zajęć)
- c. Lato z Kalejdoskopem (minimum dwa zajęcia w ciągu minimum jednego tygodnia podczas wakacji 2028)
- d. minimum 25 zajęć (łącznie w Partnerstwie)

IV. Przestrzeń

1. Projektowanie i tworzenie Przestrzeni

- a. Edukatorzy Partnerstwa moderują proces zaprojektowania Przestrzeni zgodnie z metodą przedstawioną podczas szkolenia – czyli metodą partycypacyjną, w oparciu o ocenę potrzeb,
- b. Dzieci, przy wsparciu Edukatorów adaptują, dekorują i wyposażają Przestrzeń,
- c. Dzieci, przy wsparciu Edukatorów ustalają i wdrażają zasady korzystania z Przestrzeni, opiekują się nią i oceniają jak działa, czy trzeba coś zmienić,
- d. Edukatorzy prowadzą w Przestrzeni część działań projektowych,
- e. po okresie testowym wprowadzane są ewentualne zmiany

2. Zasady tworzenia Przestrzeni

- a. Przestrzeń może być utworzona w Szkole lub w Bibliotece lub w obu miejscach,
- b. Przestrzeń w Szkole musi być dostępna dla wszystkich uczniów szkoły – nie może być w klasie wykorzystywanej podczas regularnych lekcji,
- c. Przestrzeń w Bibliotece musi być dostępna dla wszystkich użytkowników Biblioteki,
- d. Przestrzeń może się znajdować w oddzielnym pomieszczeniu lub stanowić wyraźne oddzieloną część większego pomieszczenia,
- e. jeżeli Przestrzeń znajduje się w miejscu niewidocznym, informacja o niej musi się znajdować przy wejściu do budynku / innym miejscu służącym do informowania uczniów/ użytkowników biblioteki,
- f. Przestrzeń musi zostać trwale oznaczona tabliczką informacyjną dostarczoną przez FRSI

- g. Partnerstwo raportuje do FRSI sposób wykorzystania Przestrzeni

V. Inicjatywy lokalne

1. Projektowanie Inicjatyw Lokalnych

- a. Edukatorzy Partnerstwa moderują proces przygotowania, zgodnie z metodą przedstawioną podczas szkolenia w grudniu 2027 r. – czyli metodą partycypacyjną, w oparciu o ocenę lokalnych potrzeb – dwie Inicjatywy Lokalne (w dwóch różnych grupach wiekowych lub w dwóch różnych obszarach).
- b. Inicjatywa dotyczy zagadnień poruszanych podczas szkoleń edukatorów i zajęć dla uczniów – adaptacji do zmian klimatu, zrównoważonego korzystania z zasobów Ziemi.
- c. Partnerstwo zgłasza do FRSI, poprzez udostępniony formularz, propozycje Inicjatyw Lokalnych. FRSI i NCK akceptują lub wspólnie ustalają ostateczny projekt, zgodnie z zasadami przedstawionym na późniejszym etapie (do września 2027 r.) i FRSI przekazuje grant na realizację Inicjatyw.
- d. w szczególnych przypadkach, w uzgodnieniu z FRSI Partnerstwo może realizować jedną mniej lub jedną więcej Inicjatywę

2. Realizacja Inicjatywy Lokalnej

- a. Inicjatywa lokalna realizowana jest wspólnie przez obu Partnerów,
- b. w Inicjatywę lokalną zaangażowane są dzieci z różnych oddziałów ze Szkoły i z Biblioteki.
- c. w projektowanie Inicjatywy powinni być zaangażowani dotychczasowi uczestnicy działań Partnerstwa, ale do realizacji działań powinno się zaangażować również nowe osoby,
- d. działania Inicjatywy lokalnej mogą być realizowane także poza terenem Szkoły czy Biblioteki

3. Rozliczenie Inicjatywy Lokalnej

- a. po realizacji Inicjatywy lokalnej Partnerstwo składa krótki raport końcowy (formularz online wraz z dokumentacją fotograficzną/video), oddzielny dla każdej z Inicjatyw,
- b. niewydatkowane środki należy zwrócić do FRSI lub przeznaczyć na realizację innych działań projektowych – w zależności od decyzji FRSI przekazanej po zatwierdzeniu raportu

VI. Wizyty studyjne

1. Wizyty studyjne przedstawicieli FRSI, NCK oraz Partnerstw u innych Partnerstw planowane są na pierwszą połowę 2028 r.
2. Szczegółowe wytyczne zostaną przekazane podczas szkoleń we wrześniu 2027 r.
3. Pobyt na miejscu z założenia nie przekracza 1 dnia, ale grupa wizytująca może być w podróży do 3 dni.
4. Każde z Partnerstw musi być gotowe przyjąć grupę (zaprezentować Przestrzeń, ewentualnie rezultaty Inicjatywy Lokalnej, realizowane działania i ich rezultaty, doświadczenia partnerstwa szkolno-bibliotecznego).
5. Każde z Partnerstw bierze udział w co najmniej jednym wyjeździe.

VII. Zielona Busola

1. Przedstawiciel Szkoły i Biblioteki wypełnia ankietę (lub inne narzędzie) online, które pokazuje w jakich obszarach można planować adaptacje, kontynuować działania, tak by organizacja, na miarę możliwości była jak najmniejszym obciążeniem dla środowiska i wspierała edukację i działania

w tym obszarze.

2. Osoby wypełniające to narzędzie wezmą udział w ewaluacji narzędzia – ocenią jego przydatność i efektywność konkretnych rozwiązań.
3. Szczegółowe wytyczne zostaną przekazane podczas szkoleń w 2027 r.

VII. Granty i kwalifikowalność kosztów

1. FRSl przekazuje grant na realizację działań w czterech obszarach:

- a. na **Koordynację i organizację pracy Partnerstwa** (10 000 zł na Partnerstwo),
- b. na realizację działań – **Zajęcia** (30 000 zł na Partnerstwo),
- c. na utworzenie **Przestrzeni** (20 000 zł na Partnerstwo),
- d. na realizację **Inicjatywy Lokalnej** (2500 zł na Inicjatywę).

2. Granty przekazywane są w minimum 3 transzach:

- a. Transza # 1: **10.000** – środki przeznaczone na działanie w obszarze **Koordynacji i organizacji pracy Partnerstwa** – I 2027 r. po dostaniu skanu umowy partnerskiej,
- b. Transza # 2: **kwota zgodnie z budżetem z planu działań Partnerstwa** – środki przeznaczone na **Koordynację i organizację pracy Partnerstwa, Zajęcia i Przestrzeń** – VII 2027 r. (pod warunkiem wydatkowania 70% wcześniejszej transzy),
- c. Transza # 3: **pozostała kwota grantu do łącznej wysokości 62.500 zł** – środki przeznaczone na **Koordynację i organizację pracy Partnerstwa, Zajęcia, Przestrzeń i Inicjatywę Lokalną** – zgodnie z budżetem planu działań Partnerstwa – I 2028 r. (pod warunkiem wydatkowania 70% wcześniejszych transz),
- d. Transza # 4: **2.500 zł** – środki przeznaczone na każdą drugą i trzecią z zatwierdzonych **Inicjatyw Lokalnych** – jeżeli zostaną przyznane,
- e. Transza dodatkowa – w przypadku oszczędności, przesunięć środków – w innym terminie po uzgodnieniu z FRSl.

3. Środki z grantu na Koordynację i organizację pracy Partnerstwa można przeznaczyć na:

- a. wynagrodzenia koordynujących projekt (stawka godzinowa 80-100 zł brutto brutto – czyli z kosztami pracodawcy – za godzinę, maksymalnie 1.000zł na m-c, w każdym okresie sprawozdawczym należy wykazać koszty personelu),
- b. koszty administracyjne (raportowanie, monitoring, księgowość, IT, telefon, czynsz, materiały biurowe, itp),
- c. inne koszty niezbędne do realizacji projektu, w tym dojazdy na szkolenia.

4. Środki z grantu na Zajęcia można przeznaczyć na:

- a. wynagrodzenia prowadzących zajęcia (min. stawka godzinowa 80-100 zł brutto brutto – czyli z kosztami pracodawcy – za godzinę, w każdym okresie sprawozdawczym należy wykazać koszty personelu),
- b. wynagrodzenia ekspertów, gości, prelegentów,
- c. zakup materiałów edukacyjnych do zajęć,
- d. organizację zajęć (promocja, druk, materiały jednorazowe, dowóz dzieci),
- e. koszty wyjazdów, wycieczek, biletów, ubezpieczenia,
- f. koszty delegacji edukatorów na szkolenia i inne wyjazdy projektowe,
- g. inne koszty niezbędne do realizacji zadań po uzgodnieniu z FRSl.

5. Środki z grantu na Przestrzeń można przeznaczyć na:

- a. adaptację przestrzeni (malowanie, dekoracje, oświetlenie, wi-fi, wyciszenie, itp.),

Załącznik nr 1 do Regulaminu: Opis działań projektowych
Załącznik nr 1 do Umowy: Opis działań projektowych

- b. zakup wyposażenia (meble, sprzęt, ubezpieczenie, pomoce dydaktyczne, materiały jednorazowe, rośliny),
- c. proces projektowy (moderowanie spotkań, wizualizacja, konsultacje, usługi transportowe, itp.).

6. Środki z grantu na Inicjatywę Lokalną można przeznaczyć na:

- a. zakup materiałów, usług,
- b. inne koszty niezbędne do zrealizowania Inicjatywy.

7. Każdy zakup (usługa lub produkt) powyżej 3.500 netto musi być wcześniej zgłoszony do FRSI w celu zweryfikowania procedury zakupowej.

VIII. Monitoring i ewaluacja

1. Dane uczestników

Nazwisko lub inny sposób identyfikacji unikalnych uczestników oraz dane kontaktowe (telefon lub mail lub inny sposób kontaktu) są przetwarzane wyłącznie przez Partnerów. **Biblioteka i Szkoła nie przekazują tych danych FRSI.**

2. Partnerstwo co kwartał (do 10 dnia kolejnego miesiąca) raportuje FRSI w formularzu online dane o zajęciach i uczestnikach:

- a. pochodzenie z Ukrainy/ z Polski
- b. płeć
- c. grupa wiekowa

3. Dane są uzupełniane na podstawie obserwacji bibliotekarzy i nauczycieli, nie są wymagane oświadczenia ani dokumenty od uczestników.

4. Dane przekazywane FRSI muszą pozostać dla FRSI anonimowe – Partnerstwo przekazuje informacje o liczbie osób, bez przypisania cechy do konkretnej osoby – czyli Partnerstwo nie przekazuje FRSI danych osobowych uczestników. Biblioteka i Szkoła w związku z tym stosują własne procedury ochrony danych osobowych.

5. Ewaluacja

- a. Ocenimy skuteczność działań projektowych poprzez ankiety online oraz ewentualnie wywiady, rozmowy oraz inne formy ewaluacji.
- b. Będziemy prosić o opinie uczestników projektu – Dzieci, Edukatorów oraz przedstawicieli Partnerstw.
- c. Wszystkie wytyczne do prowadzenia monitoringu i ewaluacji zostaną przekazane przez FRSI podczas szkoleń w 2027 r.

IX. Partnerstwo

- 1. Partnerzy podpisują Umowę Partnerstwa regulującą zasady współpracy przy realizacji projektu i jego raportowaniu i rozliczaniu.
- 2. Minimalny zakres ustaleń to m.in.:
  - a. Podział budżetu pomiędzy Partnerów
  - b. Forma zmiany podziału budżetu po ostatecznym opracowaniu planu działań po szkoleniach z FRSI
  - c. Podział zadań i odpowiedzialności

- d. Wskazanie osoby odpowiedzialnej za składania raportów i informacji do FRIS (rozliczenia finansowe, raporty merytoryczne, dane o zajęciach i uczestnikach, dokumentacja fotograficzna, zgłoszenia na szkolenia i inne)
- e. Wskazanie osoby odpowiedzialnej za dostarczanie w terminie Partnerowi danych do raportu
- f. Wskazanie sposobu komunikacji i podejmowania decyzji w Partnerstwie (osoby odpowiedzialne, częstotliwość spotkań, formy komunikacji)
- g. Wskazanie sposobu wprowadzania zmian w uzgodnieniach partnerskich niewymagających aneksu (np. sposób zarządzania Partnerstwem) zachowując formę dokumentową (np. mail).

X. Szacowane zaangażowanie czasowe

- 1. Edukatorzy indywidualnie: 10 dni szkoleń stacjonarnych (2027 – 8 dni, 2028 – 2 dni), wizyta studyjna oraz około 20 godzin szkoleń i spotkań online (2027-2028)
- 2. Edukatorzy razem: zaplanowanie, przygotowanie i prowadzenie zajęć projektowych, w tym projektowanie Przestrzeni i projektów uczniowskich – minimum 25 zajęć (2027-2028)
- 3. Koordynacja, monitoring i raportowanie – (2027-2028).

